

**Вивчення творчості Ернста Теодора Амадея Гофмана в 9-ому класі
З досвіду роботи вчителя Стрельбицької В.В.**

Тема1. Ернст Теодор Гофман – німецький митець-романтик.

Мета: Ознайомити учнів з життям і творчістю письменника;

Розвивати навички аналізу, зв'язного висловлювання;

Виховувати кращі риси людського характеру.

Обладнання: портрет письменника.

Хід уроку:

I. Актуалізація вивченого про романтизм.

- хронологічні рамки;
- які ознаки притаманні цьому напрямку;
- які політичні події перекреслили віру людей у розум?

II. Мотивація діяльності.

Дослідники кажуть, що цей письменник складався з двох особистостей: мрійник, ентузіаст, обдарована натура і прагматик, прозаїчний, їдкий карикатурист.

III. Перевірка домашнього завдання:

Бесіда: яким я запам'ятав німецького письменника-романтика Гофмана?

1. Які деталі автопортрета привертають вашу увагу?
2. Яким себе зобразив письменник?
3. Які ще таланти мав Гофман?
4. Яка творча спадщина письменника?
5. Риси його мистецького стилю.

IV. Підсумок уроку:

Заповнення «таблиці ЗХВ» знаю, хочу дізнатись, вивчив.

V. Домашнє завдання.

Прочитати казку Гофмана «Крихітка Цахес».

Тема 2. Романтична казка-новела Гофмана «Крихітка Цахес на прізвисько Ціннобер»

Мета: Проаналізувати сюжетну лінію, тематику та проблематику твору;

Розвивати навички аналізу художнього тексту, складання характеристики персонажу;

Виховувати кращі риси людського характеру.

Обладнання: текст, ілюстрації до твору.

Хід уроку:

I. Перевірка вражень від прочитаної казки.

- Чи сподобалось?
- Що зацікавило?
- що здалось незвичним?
- сам автор писав: «Крихітка Цахес – це книга, абсолютно не придатна для людей, які все сприймають всерйоз та урочисто». Чому його книга «не придатна для людей, що все сприймають серйозно»?
- Як можна визначити жанр твору? Сам автор назвав «Казка про реальне»;

- Як розумієте слова Гейне: «Гофман зі своїми химерними карикатурами завжди і не змінно тримається зимної реальності»? Чи присутня в тексті реальність?

- З якою метою використовується двоплановість дії твору?

II. Звернення до епіграфа уроку:

Ніяка блискуча доля не приховає природної ницості.

Федр

III. Завдання уроку:

На прикладі характеристики головного героя спробуємо з'ясувати чи зовнішність гармонує із внутрішньою сутністю людини.

IV. Робота за текстом:

1. Що відомо про народження Ціннобера, його батьків? Хто і чому змінив його долю?
2. У чому була сила Цахеса?
3. Якою бачимо країну, де відбуваються події?
4. Яким було перше знайомство жителів міста з Цахесом?
5. Заслуги яких людей привласнив Цахес?

V. Домашнє завдання.

Дочитати текст, підготувати цитати «Досягнення Цахеса на суспільній арені».

Тема 3. Сатирико-метафоричний зміст твору «Крихітка Цахес».

Мета: Навчити учнів визначати у творі наявність іронії та гротеску; узагальнювати прочитане; розвивати навички аналізу художнього тексту; виховувати моральні якості особистості.

Обладнання: тексти, ілюстрації, схема.

Хід уроку:

I. Повторення вивченого.

1. Переказати, як сприймали Цахеса оточуючі:
 - а) професор Мош Терпін;
 - б) князь Барсануф;
 - в) Кандіда;
 - г) скрипаль ВінченцоСбіока;
 - д) Бальтазар.
2. Чи докладає Цахес яких-небудь зусиль для досягнення своєї мети.
3. Який він – Цахес?

II. Завдання уроку:

Працюючи з текстом, складемо схему «Історія злету Цахеса».

таємний радниця

любов Кандіди

складання екзамену,

посада експедитора в міністерстві

прийом у МошаТерпіна, перший успіх

Цахес стає студентом

усиновлення пастором

потворний малюк

III. Узагальнення прочитаного:

- Хто і чому допомагає Цахесу?
- Чи цінував це Цахес?
- Як він втратив свою силу?
- Чому фея розчарувала у ньому?
- Чому саме такий кінець твору?

IV. Підсумок уроку.

Робота в групах. «Карусель».

Запитання для «Каруселі»:

1. Наскільки гуманним був подарунок феї Рожі Гожої?
2. Чи лише волосини затьмарили розум обивателям суспільства?
3. Чи міг би Бальтазар перемогти Цахеса без допомоги чаклуна?
4. Чому наречена Бальтазара Кандіда також не бачила справжньої сутності Цахеса?
5. Чи заслуговує Цахес на співчуття?

V. Робота над теорією літератури.

Подумайте, які прийоми зображення використовує Гофман?

- 1.Алегорія – інакомовлення, у якому конкретний образ є формою розкриття абстрактного уявлення (це образ феї, золотих волосинок).
- 2.Сатира – Осудливе осміяння негативного – суспільних явищ, людських вад (це звичаї, що панують у князівстві, порядків у політиці та системі освіти, засліпленість філістерів).
- 3.Гротеск – вид художньої образності, для якого характерним є фантастична основа, тяжіння до особливих, незвичайних, ексцентричних форм (образ Цахеса).
- 4.Іронія – негативна оцінка предмета чи явища через його висміювання (самозасліпленість оточення Цахеса)

IV. Домашнє завдання.

Підготуватись до контрольної роботи завдання №8 підручника, сторінка 137:

«Крихітка Цахес» актуальний/ не актуальний нині».